

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőnycim: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Flófizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 142. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Péntek, 1930. június hó 27

A kolozsvári példa

Az erdélyi magyar színészet megmentéséről végtelenbe húzódó viták folynak már évek óta a sajtóban, a különböző egyesületi fórumokon, a színházak tájékán, a társaságokban. Ötletek egész sorozata merült fel, tanácsok egész légióját sorakoztatták csatasorba — a színházak pedig közben egymásután csukták be kapuikat. Magyar színészek, műszaki munkások százai kerültek az uccára, a még megmaradt társulatok állandó anyagi zavarokkal küzdenek, a színgazgatók nagyrésze még a szezon elején fizetéképtelen lett, napirenden voltak a botrányok, melyek még azt a kevés számú közönséget is elriasztották a színházról. Az erdélyi magyar színészet frontján tehát pánikszerű jelenségek észlelhetők és az egész kulturintézmény csödbe került.

Nemzeti és kulturális kötelesség, hogy az anyagi és művészeti bajok tengeréből kimentjük a fuldokló magyar színészetet és olyan szilárd talajra állítsuk, ahol nem fenyegeti többé az a veszély, hogy a piszkos hullámok belephessék ezt a tradíciós, nemesen patinázott erdélyi magyar színészetet. Utat mutatott erre az írók és újságírók legutóbbi Kolozsváron megtartott ankétja, amely megállapította, hogy csak a közönség köréből alakult Színpártoló Egyesületek húzhatják ki a sárból a színészet kátyúba került ehós-szekerét. Országos Színpártoló Egyesületet kell alakítani — mondotta ki az ankét reziméje — amelynek minden vidéki városban legyenek fiókjai. A kormány ezeknek az egyesületeknek adja ki a koncessziót és az majd meg fogja találni a módot arra, hogy a közönséget megszervezve fentartsa a magyar színházat.

A kolozsvári Színpártoló Egyesület most már gyakorlati példával is beigazolta az ankét konkluziójának helyességét. Janovics Jenő dr. Erdély legtekintélyesebb és nagy művészi multtal rendelkező színgazgatója is összeomlott a terhek alatt. Ő sem bírta tovább a dekonjunkturát, a magyar színészet kisebbségi sorsával járó bajokat. Janovics Jenő dr. bejelentette, hogy egész vagyona odaveszett ebben a harcban és nem maradt egyebe, mint 4 millió adósság, amely napról-napra növekszik és Erdély legregibb, legnagyobb magyar színházát a megsemmisülés veszedelmével fenyegeti. Megmozdult erre Kolozsvár magyarsága és a Színpártoló Bizottság átvállalta Janovics dr. adósságait, saját kezelésébe vette át a színházat, amelynek igazgatását Janovics Jenőre, mint fixfizetéses művészi vezetőre bízta.

A romániai és csehszlovákiai német kisebbségek már régen belátták annak szükségességét, hogy a színház vezetését ki kell venni a tőkével és anyagi garanciákkal nem rendelkező színgazgatók kezéből. A színház a mi kisebbségi helyzetünkben nem lehet egyes emberek üzleti terrena, mert ize a színgazgatók tehetetlensége ide juttatta a magyar színészetet, lezüllesztette a nivót, kenyértelen, megalázó helyzetbe juttatta a színészek egész tömegét. Ha üzleti alapon tekintjük a színházvezetést, úgy legyer a színgazgatónak az üzlet akadálytalan vezetéséhez szükséges tőkéje, ha pedig kulturmisszió, akkor az nem egy-egy botcsinálta direktor feladata, hanem a magyar közösség, a jól megszervezett és történelmi céloktól áthatott Színpártoló Egyesületeké. Az egyesületek aztán kolozsvári példa szerint szerződéssek az arra alkalmas színházi szakembereket, akik vagy megfelelnek ezen a poszton és az egyesület anyagi erejére és erkölcsi tekintélyére támaszkodva megcsinálják az erdélyi magyar színészet reneszánszát, vagy ha nem válik be, akkor eltávolítják a helyéről, mint egy hűtlen sáfárt, mint egy vezetésre képtelen hivatalnokot.

A KISANTANT KONFERENCIA letárgyalta Briand memorandumát és a középeurópai helyzetet.

„A revízió kérdését nem szabad érinteni“

Az Aradi Közlöny eredeti tudósítása a három külügyminiszter konferenciájáról

CSORBATÓ, június 26. A kisantant három külügyminiszterének tegnapi és mai tanácskozásáról csak meglehetősen szűkszavú hivatalos jelentést kaptak az újságírók. Természetes, hogy az összesereglett nyolcvan újságíró ez a jelentés nem elégitette ki és megindult a leglázasabb hirtadászat s egy-egy bennfentes külügyminiszteri tisztviselő körül

valóságos újságíró-raj gyülekezett. Különösen agilis a megjelent szovjetorosz kollega, aki már a konferencia előtt feltűnően hangoztatta, hogy tátrai utjának különleges jelentősége van mert a kisantant konferencia foglalkozni fog Szovjetoroszország elismerésének kérdésével is. Amint az események beigazolták, a szovjetorosz újságíróknak jó információi voltak.

„A kisantantnak Magyarországgal való együttműködésére tárt ajtók várnak“

A három külügyminiszter között most is Benes játsza a főrendezői szerepet. Szemmel látható, hogy agilitása semmitsem csökkent és hogy a sok tekintetben megváltozott külpolitikai konstelláció ellenére is még mindig ő a

kisantant politikájának hangadója. Ő volt az egyetlen a három külügyminiszter közül, akinek szíve megesett az anyagra éhes újságírókon és aki tegnap kimerítően tájékoztatta a sajtót a konferencia kérdéseiről.

Kijelentette, hogy Briand memorandumja nagyszerű gondolat és Európa megbékélésének utján hatalmas haladást jelent. A Briand javaslat alapján nem lát lehetőséget a békeszerződések revíziójára nézve és általában az a nézete, hogy *a revízió-kérdést nem is szabad érinteni akkor, ha megegyezésre akarnak törekedni.* Nem hiszi, hogy Briand javaslata azt célozná, hogy bárkit is bármilyen irányban definitív módon megkössenek, mert ez a gondolatnak a megvalósítását tenné lehetetlenné. *Csak a teljes akaratszabadság fenntartása, a mostani helyzet legszigorubb tiszteletbentartása mellett lehet tárgyalni a memorandumról.*

Szólt a kisantant gazdasági együttműködésének kérdéséről és kijelentette, hogy *a kisantant gazdasági tevékenysége nem szorítkozhat a résztvevő államok közvetlen érdekeire, hanem ki kell terjednie a gazdasági élet általános területére.*

Kimondottan békülékeny hangon beszélt a Magyarországhoz való viszonyról, ami csak a közös gazdasági érdekek tekintetbevételével építhető ki. Én személy szerint ment vagyok minden elfogultságtól Magyarországgal szemben — mondotta Benes — és politikámat minden szentimentalizmus kikapcsolásával kizárólag tényekre építem fel. A kisantantnak Magyarországgal való együttműködésére mindig tárt ajtók várnak.

Benesnek ezt a nyilatkozatát érthető érdeklődéssel fogadták a magyarországi újságírók.

A zárt ajtókon kívüli politikai eszmecsere leginkább a kisantant gazdasági együttműködése körül folyik. A kereskedelmi szerződések tekintetében a kisantant három állama között közeledés jött létre akkor, midőn Romániának Jugoszláviával folytatott tárgyalásai, valamint Csehszlovákia és Románia között folytatott

tárgyalások lezárás előtt állottak. Csehszlovákia és Jugoszlávia között még mindig vannak nehézségek, amiket a most folyó konferencián akarnak eliminálni. Nagy feltűnést keltett az a brossura, amelyet ma osztottak ki a konferencia résztvevői között és amelyet Pekarek János, a sajtókisantant csehszlovák bizottsági tagja szerkesztett. A brossura a kisantant államainak gazdasági együttműködésével foglalkozik:

GALAC — KELET HAMBURGJA

Közös közlekedési politikát — Meg kell kezdeni a dunai gazdasági együttműködést

Ennek az együttműködésnek a Duna által megadott természetes alapon kellene nyugodni. Az együttműködésre céltudatos politikával és a nemzetközi Dunapiacok tarifáinak egységesítésével kell törekedni.

Közös közlekedési politikát kellene folytatni a kisantant államainak a Fekete tengerhez vezető ut tőkéletesebb kiépítése érdekében és meg kellene teremteni egy Fekete tengeri flottát, melynek kikötője Galac lehetne.

Galac ezzel olyan jelentőségre tenne szert, hogy a Kelet Hamburgiává válhatna. A kisantant nagy feladatok várnak gazdasági téren is, ugyanis *a kisantant államainak kellene megkezdeni a dunai államok gazdasági együttműködésének hasznos munkáját, melyhez később a többi érdekelt államok is csatlakozhatnak.*

Briand memorandum — a kisantant politikája

A konferenciáról a következő hivatalos és félhivatalos hirtadások számolnak be:

A három külügyminiszter ma délelőtti értekezletéről délután adtak ki hivatalos jelentést, amely közli, hogy a miniszterek a Briand féle memorandum felett folytattak eszmecsere. Megvizsgálták a memorandumban foglalt konkrét javaslatokat és azok végrehajtásának lehetőségeit. Megállapították, hogy a legteljesebb összhang uralkodik e kérdésben a kisantant államai között és hogy *a Briand-féle memorandum elvei tőkéletesen megegyeznek azzal a politikával, amelyet a kisantant maga elé tűzött.* Elvben megállapodtak a memorandummal kapcsolatos konkrét javaslatok

tárgyában és ama javaslatokra nézve is, amelyet a memorandum ügyében összehívandó külön értekezleten terjesztenek majd elő. Majd megvizsgálták a középeurópai államok közötti viszonyt a párisi és hágai egyezmények után és megállapították, *hogy e téren lehetséges a javulás, mert az egyezmények egész sor kényes kérdést intéztek el. Elhatározták, hogy követelik a vállalt nemzetközi kötelezettségek betartását. Az egyezmények gyakorlati megvalósítása felett folytattak eszmecsere.*

Benes: a középeurópai viszony javult.

A délután folyamán Benes fogadta az újságírókat és tájékoztatta őket a tárgyalások menetéről. *Kijelentette, hogy megállapították*

SZAVAZO SZELVÉNY

AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-as
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.

JELÖLTEM:

18

ITT LEVÁGANDÓ.

Az Aradi Közlöny a NEPTUN STRANDON ÉS FÜRDŐTELEPEN megrendezi Arad, 1930-as STRANDSZÉPSÉG, ÉS STRANDKIRÁLYNŐ-VERSENYET. A VERSENY LEZÁRÁSÁNAK NAPJÁT AZ ARADI KÖZLÖNY KÉSŐBB FOGJA KÖZÖLNI. A SZAVAZÓ SZELVÉNYEK BÉDOBBATÓK A NEPTUN FÜRDŐTELEPÉN ELHELYEZETT ÉS A LAP KIADÓHIVATALÁBAN FELÁLLÍTOTT ARNÁKBAN MINDEN SZAVAZÓ SZELVÉNY EGY SZAVAZATOT SZÁMIT — A SZAVAZÁS EREDMÉYÉT HAPONTA KÖZLI A LAP.

azokat az alapelveket, amelyek szem előtt tartásával adja meg mind a három kormány azonos szellemben választ a Briand féle memorandumra. Feltűnően hangzott, hogy a három miniszter értekezlete nemcsak a Magyarország-hoz való viszonyt tárgyalta, de mérlegelte a többi közép-európai államokkal való kapcsolatokat is. A párisi és hágai egyezmények után beállott helyzetből a tárgyilagos szemlélő megállapíthatja a közép-európai viszonyok javulását.

A magyar királykérdés.

Egy magyar újságíró ezt a konkrét kérdést vetette fel Benes előtt:

— Nem került szóba a magyarországi királykérdés?

Benes: A kisantant ebben a kérdésben már régebben és egész világosan leszögezte álláspontját és nem forog fenn semmi ok arra, hogy ezen az álláspontján változtasson.

Nem volt teljes egyetértés a magyar kérdésben

BERLIN, június 26. A Germania című lap a csorbatói konferenciáról ír és kijelenti, hogy míg a delegátusok barátságosan tárgyalnak egymással, gondolatuk London felé száll, ahol Bethlent fényesen ünnepeleik. A kisantant államférfiak jól tudják — írja — hogy az angolok csak azzal szemben viselkednek így, akiknél lekötve érzik magukat. A Habsburg restauráció elleni tiltakozásra nézve megjegyzi a lap, hogy maga a kisantant sem veszi komolyan az ügyet, de szükség van rá, hogy kifelé az egyetértés szentháromságát mutathassák.

A Vossische Zeitung szerint a konferencián a Magyarországgal szemben tanúsítandó magatartás kérdésében nem volt teljes egyetértés. Jugoszlávia követelte, hogy szembehelyezkedjenek a Habsburg restaurálás gondolatával és ügyeljenek az a fellegős ügyre. Azonban a nyilatkozatokban kerülni akarnak minden élt Magyarországgal szemben.

Románia a szovjet elismerése ellen.

A három külügyminiszter tanácskozásáról kiszivárgott hírek szerint Benes felvetette Szovjetország elismerésének kérdését mert tudvalevő, hogy Benes már évek óta híve a de facto elismerésnek. Ezt a lépést azonban csak Romániával és Jugoszláviával együttesen akarja megtenni. A kérdéssel kapcsolatosan nem sikerült egyértelmű álláspontot teremteni, mert különösen Mironescu volt az, aki felhozta a Fekete-tengeri helyzetet és rámutatott arra a veszedelemre, amelyet az orosz Fekete-tengeri flotta megerősítése jelent. Jugoszlávia az orosz kérdéssel kapcsolatban nem tanúsított sem pro sem kontra tulságos agresszivitást. Matinkovics ugyilátszik fontosabbnak tartotta a bulgáriai komitációs tevékenység ügyének felvetését és azt kívánta, hogy a kisantant együttesen vigye ezt a békebontó kérdést a Népszövetség elé.

„A kisantant türelmének van határa”.

POZSONY, június 26. A csehszlovák néppárt szlovenszkoji hivatalos lapja a Ludova Politika vezércikkben foglalkozik a kisantant konferenciájának feladatával a magyar kérdéssel kapcsolatosan. Magyarország elfelejti — írja a lap — hogy katonai erejét nem hasonlíthatja össze a kisantant államok katonai erejével. Ha a kisantant államai olyan felfuvalkodtak és meggondolatlanok lennének, mint Magyarország, akkor néhány új európai vagy világháborúba keveredünk volna. A kisantant türelmének is van határa és azt Csorbatón, a fellegekbe nyúló Tátra csucsai alatt oly nyoma tőkösön kell kijelenteni, hogy azt egész Magyarországon meghallják. Mi nem vagyunk napucshősök, de vassal is meg fogjuk védeni jogainkat és existenciánkat.

A kormánypart is kritizálja a telefonkoncesszió-szerződést

— A telefontarifa felemelése ellen — Interpellációk —

BUCURESTI, június 26. A kamara ma délelőtti ülésén Camaracescu csatlakozott ahhoz az Inditványhoz, hogy az utak autonóm pénztárának megvizsgálása céljából parlamenti megbízottakat küldjenek ki. Mirescu kifejti, hogy a CFR nem ismeri el alkalmazottainak nyári szabadságára vonatkozó rendelkezéseket. A CFR az autonóm jogait úgy fogja fel, hogy jogtalanságokat halmoz egymásra.

D. R. Ioanitescu tiltakozik az ellen, hogy Brailát fürdőhelynek deklarálják. Ezt a kereskedők arra használják fel, hogy üzleteiket vasárnap is nyitva tartásuk és a kereskedelmi alkalmazottak sohasem részesülnek pihenésben. Pan Halipa munkügyi miniszter válaszol az interpellációra. Kijelenti, hogy Brailában kötelezi a hatóságokat, hogy a kereskedőket a munkaszünet betartására kényszerítsék.

Mirescu az ellen tiltakozik, hogy egyes napilapoknál vasárnap is dolgozzanak. Tiparescu képviselő javasolja, hogy a kormány vegye birtokába a liberálisok által Cadrilaterben elkaparított területeket. Rang a cukorgyáraknál történt visszaélések ügyében interpellál. Hoffman a balti-antiszemita tüntetések aktáit követeli.

Maniu Gyula miniszterelnök ma a király elé terjesztette a parlament nyári szünetére vonatkozó kéziratot aláírás végett.

A kamara délutáni ülésén a telefonkoncesszió ügye volt napirenden. D. R. Ioanitescu szólott hozzá a koncesszió javaslatához. Megállapítja, hogy a liberális és avarescánus lapok támadják a kormányt a telefonkoncesszió miatt, pedig mind a két párt annak idején sok kevésbé hasznos koncessziót kötött. Tehát semmi okuk és joguk nincsen a támadásra. Ezután rátér a koncesszió bírálatára. Helyteleníti, hogy a pénzeszoport rendkívül olcsón vásárolja meg a használaton kívül helyezendő telefonberendezéseket. Nem tartja helyesnek azt sem, hogy terv szerint felakarják emelni a telefon tarifát. Ezután Mirescu a kenyérvárak drágasága miatt interpellált. A kamara holnap folytatja a telefonkoncesszió javaslatának tárgyalását.

Bethlen a numerus claususról

LONDON, június 26. A lapok most írják meg, hogy Bethlent londoni tartózkodása alatt felkereste Lucian Wolf, az angol zsidóság egyik vezére és megkérte a miniszterelnököt, enyhítsenek Magyarországon a numerus claususon. Bethlen kijelentette, hogy a numerus clausust nem felekezeti alapon oldják meg most Magyarországon és ebben a tekintetben a helyzet enyhült és visszatértek a normális állapotokhoz.

Egy mondatban

+ A magyar képviselőház mai ülésén az 1930 évi népszámlálásról szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

+ Magyaránnyu ordítóz pusztit Vilna határában, mely eddig 300 gazdasági épületet is elhamvasztott.

+ A newyorki központi repülőtéren tíz ütött ki, amely 27 gépet elhamvasztott s a kár három millió dollár.

+ Részvénytársaság alakult Amerikában 15 millió dollár tőkével s a társaság három Zeppelin-nel személy- és postaforgalmat fog lebonyolítani Amerika és Ázsia között s a forgalom állomása Tokió és Sanfranciskó lesznek.

+ Trierből ma délelőtt elvonult az utolsó megszálló francia gyalogezred is.

+ Szüllő Géza dr., a szlovenszkoji magyar keresztényszocialista párt vezetőségének ülésén beszédet mondott és megállapította, hogy Csehszlovákiában a kisebbségi szerződések, amelyek a békeszerződések biztosítékai, még mindig mincsonk végrehajtva.

+ A szlovák néppárt hivatalos lapja statisztikai adatok alapján kimutatja, hogy a prágai miniszteriumokban az altiszteket is beleszárják, mindössze 11 szlovák alkalmazott van.

+ Sziklay Géza, a budapesti bukott bankárt, család bukás és csalás miatt két évi fogságra ítélték.

+ Budapesten ma délután a műegyetemen egy munkáskülsejü asszony karján tartott gyermekével a Dunába vetette magát, de kimentették és megállapították, hogy az asszony elmebeteg.

Minisztertanács a király elnöklésével

BUCURESTI, június 26. A királyi palotában ma délelőtt II. Károly király elnöklése alatt minisztertanács volt, amelyről az udvari marsal hivatalos kommunikét adott ki. A kommuniké nem foglalkozik a tanács tárgyalásával, csupán azt jegyzi meg, hogy a tanácskozás után a király fogadta a külügy- és a közoktatásügyi minisztert. Hírek szerint a minisztertanácson foglalkoztak az ország gazdasági helyzetével és a Morgan-csoport által nyújtandó kölcsön hovaforrásával.

Veszedelemes álkulcsos betörő Aradon

ARAD, június 26. Veszedelemes álkulcsos betörő garázdálkodik napok óta Aradon. Tegnapelőtt Iványi Menyhért Forray-uccal cipőkereskedő üzletét akarta feltörni, de az utolsó percben megzavarta az arra haladó Goda Oszkár szabó. Az őrszemes rendőrrel üldözésére indult, de az egérutat nyert és elmenekült. Tegnap délben pedig az 1 és 3 óra közötti záróra idő alatt Szöllősi Arnold főtéri „Grácia” illatszertárát akarta kifosztani. Az álkulcsos betörő feltörte az illatszertár pénztárát és 1300 lejt lopott el onnan. Ma délben hasonló időben ismét vakmerő betörést követett el a veszedelemes ember. Max Molnár et Co. papírkereskedés Weitzer és Kazinczy-ucca sarkán levő üzletbe a szokásos módszer szerint álkulccsal bemel. Feltörte a kézipénztárt és 3100 lejt lopott el. A rendőrség emberei megjelentek a helyszínen és megállapították, hogy a betörő minden valószínűleg, csak „kezdő” mert a Max Molnár et Co. cégnél érintetlenül hagyta a pánccél szekrényt. De az sincs kizárva, hogy hivatalos betörő, aki megfontoltan csak a kézi pénztárakat fosztogatja, azért, hogy munkáját gyorsan végezze.

A rendőrség a sorozatos betörések tettesének a kézrekerítésére erélyes nyomozást vezetett be.

Péntek

1.

TART AJTÓK várnak Magyarországra a kisanantant részéről, mondotta Benes, aki a diplomatikus ajtózárosok nagymestere. Ha egyszer ő ajtókat nyit, akkor az ajtók kinyitásának igazán elkövetkezett az ideje. De akkor gondoskodnia kell arról is, hogy aki előtt kitérülnek az ajtók, az az udvarias fogadtatás tudatával indulhasson el és biztosítva lássa azt, hogy az ajtó be is zárul mögötte s ő megkapja helyét a belső szoba tárgyaló asztalánál. Hogy ezt a helyzetet előkészítette Benes, azt nem tudjuk, de a Benes ismert konzekvenciájának logikájára bizzuk.

2.

GAZDASÁGI TARTALOM a kisanantantba, hangoztatták a csorbatói tanácskozás előtt és a tanácskozáson is szó esik erről a kérdéstről. És ime mi történik? Kezd a kisanantant-konferencia kinőni a külpolitikai deklarációk malnából és oly praktikus kérdések vetődnek fel, amik mindenkit érdekelnek. Közös tarifa, közös közlekedési politika, közös tengeri kikötő. Kelet Hamburgia — milyen másképpen hangzik ez, mint az eddigi retorzió, büntető expedíció, közös külpolitikai platform és egységes katonai szellem. Az Isten malmai lassan örölnék, de kiőrlik egyszer a lisztet, amiből meg lehet sütni a béke kenyérét.

Az olasz király elfogadta II. Károly király koronázására a meghívást

— Az olasz király hajón érkezik Constanzába —

BUCURESTI, június 26. Victor Emánuel olasz király elfogadta II. Károly király koronázási ünnepségeire való meghívását. Az olasz király hajón érkezik az ünnepségekre Constanzába.

Megindult Aradról is a rapid teheráruforgalom

A CFR, egyezménye a König és Lázár szállító-céggel.

ARAD, június 26. Románia vasútvonalainak nagyrésznél má: néhány héttel ezelőtt megindult a Rapid teherforgalom, amelyet a CFR. igazgatósága az áruszállítások gyorsítása céljából vezetett be. Az arad—temesvári vasúti igazgatóság területén e hó 24-én indították meg az első teher Rapid-vonatokat. A bucaresti-i vezérigazgatóság Cerepenicov CFR. igazgatót bízta meg a közgazdasági életben jelentős aktus lebonyolításával.

Cerepenicov igazgató ma Aradra érkezett és aláírta azt az egyezményt, amelyet a CFR. a König és Lázár aradi szállító-céggel kötött. Eszerint

a König és Lázár-cég kötelezte magát bizonyos árukontingens leszállítására, ennek ellenében azt a kedvezményt kapja, hogy a cég agyvevett csoportjai (darabárugyűjtő) kocsiit is a Rapid tehervonatokhoz csatolják minden esetben. Arad kereskedelmi körei nagy örömmel fogadták a CFR. ez újítását, amelynek nagy szerepe lesz az áruforgalom gyorsabb lebonyolítása tekintetében.

A Dél Keresztje közeledik Newyorkhoz

LONDON, június 26. A Dél Keresztje este hét órakor Ujškócia partjai felé repült mintegy ezer lábnyi magasságban. Halifax város lakossága ujongó örömmel ismerte fel az angol óceánrepülőgépet. Anglia és az ir szabadállam washingtoni követe ma Newyorkba repült, hogy részt vegyen a Dél Keresztje fogadtatásánál.

Sajt községben a tiszazuginál is nagyobb arzénmérgezéseket lepleztek le

Letartóztatták a méregkorvó asszonyokat — Arzént találtak az exhumált gazdák holttestében

SZEGED, június 26. A szegedi csendőrkörület parancsnokságához már hetekkel ezelőtt számos révtelen levél érkezett, amelyekben az ismeretlen levélíró azt jelenti, hogy a Karcag melletti Sajt községben a tiszazugi arzénmérgezésekhez hasonló esetek fordultak elő. A névtelen levelek alapján a csendőrség nyomban megindította a vizsgálatot és a helyszínen történt három hét óta tartó nyomozás eredménnyel is járt. Megállapítást nyert, hogy a faluban több jómódu gazda hirtelen és gyanus körülmények között halt meg. Néhány holttestet exhumáltak és az orvosi vizsgálat a hullákban nagymennyiségű arzént talált. A csendőrség több asszonyt letartóztattott és a nyomozást tovább folytatja. Valószínű, hogy az újonnan felideztek: bünténysorozat, méreteiben még a tiszazugi borzalmakat is meg fogja haladni.

Ősszel választás lesz Angliában

— A konzervatív párt döntő rohamra készül —

LONDON, június 26. Macdonald miniszterelnök kijelentette, hogy számol azzal az eshetőséggel, miszerint még ez év őszén új választások lesznek. A parlament elé nem terjesztenek új törvényjavaslatokat, miután azt akarják, hogy a jelenleg tárgyalás alatt levő-

ket befejezzék. Politikai körök szerint a konzervatív párt egyelőre vár, főként arra, hogy a munkanélküliek száma kétmillióra nőjön. Ekkor megindítja a döntő rohamot a kormány ellen.

Súlyos vesebántalmak kínozzák a pápát

Egyelőre eltekintettek a műtétől — Külföldi professzorok a beteg ágyánál

RÓMA, június 26. XI. Pius pápa már napok óta súlyos betegen fekszik. A szentatyát nagyfokú vesebántalmak gyötrik és állapota ma délután rosszabbodott, úgy, hogy kezelőorvosai külföldi tanárok konziliumát tartották

szükségesnek. Este német és francia orvosprofesszorok érkeztek Rómába, akik megvizsgálják a nagy beteg pápát, de egyelőre eltekintettek a műtétől, csupán diétetikus életrendet és teljes nyugalmat írtak elő a betegnek.

Vihar Franciaországban emberáldozatokkal

PÁRIS, június 26. Délfraanciaországban heves zivatarok pusztítottak. Velence községben a villám egy házba csapott, egy embert megölt, egyet súlyosan megsebesített. Bonnevilleben földcsuszamlás keletkezett. A villám itt agyonsújtotta Corberanche helyettes polgármestert.

Német kézigránátokat találtak a csatornában

ARAD, június 26. Tegnap délután a vasúti műhelyek melletti kanálist tisztították. A munkások a kanálisban német gyártmányú kézigránátokat találtak. A rendőrség bevezette a nyomozást annak megállapítására, hogy miként kerültek a kanálisba a német kézigránátok. Valószínűnek tartják, hogy a gyilkoló eszközök még a háború alatt, vagy közvetlen utána kerültek oda, mert mélyen az iszapba voltak fúródva.

Politikai hírek

× **Marinkovics bucaresti-i utja.** Bucurestiből jelentik: A Lupta értesülése szerint Marinkovics jugoszláv külügyminiszter bucaresti-i tartózkodása alatt tárgyalni fog a szerb-bánáti román iskolák vitás ügyében.

× **Készül az új költségvetés.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium körrendeletet bocsájtott ki, amely szerint az egyes részletek szeptember eisejéig tartoznak összeállítani költségvetés-tervezeteiket. A rendelet szerint a dátum pontos betartását igen szigorúan veszik, mert a költségvetés elkészítése egy pillanatnyi késedelem nem szenvedhet.

× **Az ujdobrudzsai agrárreform.** Bucurestiből jelentik: Mihalache földművelésügyi miniszter ma kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy Uj-dobrudzsában a most életbeléptetett törvény értelmében egyetlen röögöt sem vesznek el a telcpepektől.

A Magyar Párt eredményes nyugdíjügyi intervenciója

BUKAREST, június 26. Fábian László szenátor vezetésével a Magyar Párt küldött-sége jelent meg ma Boila nyugdíjügyi vezérigazgató előtt és interveniált azoknak az erdélyi tisztviselőknek érdekében, akiket áthelyeztek, de akik nem akarták elfogadni ezt az áthelyezést s emiatt megfosztották őket nyugdíjuktól. Hosszas eszmecsere után Boila hozzájárult a nyugdíj folyósítása érdekében előterjesztett kéréshez abban az esetben ha a tisztviselők átmennek a Regátba szolgálatot teljesíteni. Hozzájárult a régi magyar csendőrtisztek és csendőrök nyugdíjának folyósításához is.

A japán trónörökös Londonban

LONDON, június 26. Takamacsu japán trónörökös ma Londonba érkezett és átadta V. György királynak a felkelőnap-rend nagy keresztjét, amelyet a japán császár adományozott neki. György király a buckinghami palotában bankettet rendezett a japán trónörökös tiszteletére és megleghangu beszédben, köszöntö meg a kitüntetést, amely a két ország baráti szövetségének újabb záloga. Bejelentette azután, hogy a japán császárt az angol hadsereg tábornokává nevezi ki és arra kérte a trónörököst, hogy vigye el a marsallbotot.

A Panaszfal-konfliktus a Népszövetség előtt

LONDON, június 26. A Népszövetség külön bizottságot küld ki Palesztinába, amely a „Panaszfal” körüli konfliktus ügyében fog vizsgálatot folytatni. A rabbik tanácsa beadvánnyal várja a népszövetségi delegációt és ebben kifejti, hogy a „Panaszfal” Salamon király templomának maradványa, amelyhez ezerhétszáz esztendő óta zárandokolnak a zsidók a világ minden részéből. A rabbik tanácsa arra kéri a Népszövetséget, hogy a „Panaszfal”-at nyilvánítsa zsidó szenthelyé és tegye lehetővé, hogy a világ zsidósága zavartalanul járhasson oda imádkozni.

Az islandi parlament milléniuma

KOPENHÁGA, június hó 26. Az islandi parlament az úgynevezett „Alting” ma ünnepelte 1000 éves fennállásának jubileumát, mely nemzeti ünnep volt Dániában. Az Island fővárosában Reykjavikban megtartott ünnepségeken résztvett a dán királyi pár is. A hatalmas tömeg a thingveilirí sikságra vonult, ahol ez évvel ezelőtt az Alting első ülését tartotta. A miniszterelnök üdvözölte a megjelent külföldi előkelőségeket, majd Keresztély dán király emelkedett hangú beszéddel megnyitotta a nemzetgyűlés diszülését. Ezután a külföldi parlamentek kiküldöttei mondottak üdvözlő beszédeket.

Több mint tízezer szavazat érkezett az Aradi Közlöny szépségversenyére

Aszlán Baba is meghaladta az 1000 szavazatot és második helyre került

ARAD, június 26. A mai napon már három versenyző haladta meg az ezer szavazatot az Aradi Közlöny strandversenyén. Vigh Ibolyka ma is vezet, de Aszlán Baba a nyomában van és alig 103 szavazattal maradt el mögötte. Kornis Margit ma harmadiknak helyezkedett el a listán. A három, díjat nyert jelölt mögött Vajda Mancsi áll közel még az első ezer szavazathoz, holnapra bizonyosan az ő neve is vastag betűvel lesz szedve. A küzdelem teljesen nyílt, nemcsak azért, mert a négy első helyezett közötti szavazatarány nem nagy, hanem azért is, mert a kimutatásban egyelőre hátrább szereplő hölgyek között nem egy van, akinek tábora már felkészült az előtörésre és megfelelő pillanatban úgy lépnek majd közbe, hogy a lista egész mai helyzete megváltozik.

Az Aradi Közlöny szépségversenyének népszerűsége szinte példátlan arányokat ölt. Valóságos expedíciók alakulnak, melyek végigjárják az Aradi Közlöny előfizetőit a szavazócédulákért, kivágyják a kávéházak, vendéglők példányaiából. Csak így érthető meg, hogy az Aradi Közlöny strandszépségversenyére azokkal a szavazatokkal együtt, melyek elaprózva egy-egy hölgnél nem érik el a 30-at, összesen több mint tízezer szavazat érkezett eddig. Olyan szám ez, amely miadennél inkább bizonyítja, hogy a közönség szíves örömmel fogadta az Aradi Közlönynek a szépségkultuszt szolgáló akcióját és nagy érdeklő-

déssel vesz részt az izgalmas és kedves játékban.

A szavazatok mai állása a következő:

Vigh Ibolyka	1192
Aszlán Baba	1095
Kornis Margit	1046
Vajda Mancsi	818
Szabó Olga	438
Barbura Iris	341
Székely Klári	313
Joanovics Györgyi	293
Scharfstein Mancsi	269
Kluger Duli	253
Böck Hermáné	251
Uglesity Olga	251
Sepsy Sándorné	236
Kelemen Irma	234
Löcs Maca	220
Suciu Jánosné	210
Szömörkényi Magda	203
Halmos Böske	200
Dr. Goldschmiedt Lipótné	197
Vértes Cella	192
Kapdebó Imi	187
Sándor Mancsi	155
Farkas Mariska	132
Nádasi Erzsébet	128
Maños Juliska	106
Heller Olga	82
Anerkan Lucy	75
Scharfstein Emma	66

Amíg egy ceruza eljut odáig...

ARAD, június 26. Hiába siránkozik az ipar meg a kereskedelem az értékek devalválódásán, hiába könnyezik a kisgazda, hogy keserves munkája gyümölcsét még elsődrendű szükségleti cikkeknek kielégítésére sem tudja átértékelni, hivatalos hatóságaink gondoskodnak arról, hogy beigazolják, hogy nálunk még a „Minta érték nélküli” elnevezésű kiildemény is egészen tekintélyes értéket képvisel. Az alábbi eset egy értéktelen mintaceruzának értékelkedéséről fog beszámolni és tanúsítani fogja, hogy az érték vagy az értéktelenség milyen labilis fogalom. A csernovici kereskedők szindikátusa elé került ennek az értéktelen kis ceruzának az ügye, amely a vámhivatal örögi fantáziájában hirtelen a következő értékátalakuláson ment keresztül:

A ceruza értéke:	0
Postavám	38 lej
Deklaráció	7 „
2% forgalmiadó	5 „
Bélyeg	2 „
Deklaráció-bélyeg	23 „
Portóbélyeg	2 „
Postaszállítólevél	3 „
Manipuláció	9 „
Avizóilleték	15 „
Fuvarlevélilleték	18 „
Összesen	122 lej

Tehát egy ceruza, amely minta érték nélkül érkezett, 122 lejében van a kereskedőnek, aki ezek után aligha fogja hálás köszönetét kifejezni a mobilis ceruzagyárnak figyelméért.

MEGJÖTTEK A SÁSKÁK

Benzinnel fecskendezték és felgyújtották a sáskákat Ausztriában

— A kísérlet nem sikerült — Katonaszereget vezényelték ki, de a sáskasereg megállította a katonavonatot —

ARAD, június 26. Valahonnan Ázsiából indult el a sáska-veszedelem Európa felé. Először a Balkán déli részét lepték el ezek a veszedelmes rovarok, amelyeknek telhetetlen gyomra percek alatt százholdas birtokokat pusztít el, amelyeknek miriádjai röptükben elsötétítik az égboltozatot és ahová leszállanak, ott rövid idő múlva olyan lesz a vetés, mintha tüzvész pusztította volna el. A sáska felhők elindultak észak felé. Törökországból Bulgáriába mentek, aztán ellenállhatatlanul átröpültek a román határt és a dobrudzsai mezőket fariótták le. Jöttek a regátról a hírek, hogy itt is, ott is feltűntek a sáskarajok. A veszedelem közelített észak és nyugat felé. Pár nappal ezelőtt Aradon tüntek fel a sáskák. Nem nagy tömegben, csupán annyi, hogy éjszakánként beröptültek a nyitott ablakon, felriasztották az alvókat, letelepedtek a parkokon és lerágták a növények zöldjeit. A sáskáknak itt nincsen jó dolguk. Nem szeretik őket a városok poros aszfaltját. Még látható itt-ott belőlük, de már a főmeg elindult tovább, kikerülve a poros, aszfaltozott és kikövezett városokat.

Ma este Bécsújhelyből érkezett jelentés, hogy a közeli Oberrogendorf községet tegnap este hihetetlen mennyiségű sáskatömeg látogatta meg. A sáskaraj úgy jött, mint a vihar. Fekete lett fölül az égboltozat. Zugva, sisseregve szálltak el a község fölött és leüleped-

tek a mezőkre. Felsőbb intézkedésre a bécsújhelyi tüzoltóság vonult ki a sáskák ellen. A sáskákkal ellepett mezőket tűzfecskendezték,

Sáskaraj Borosjenő mellett

A Borosjenő melletti Cuiéd községet és határát, mint az esti órákban jelentik, óriási mennyiségben lepték el a sáskák. A veszedelemről azonnal értesítették az aradi Mezőgaz-

Rehabilitálta DOBRESCU kormányzót a csiki erdőpanama ügyében lefolytatott vizsgálat

Elkészült a vádirat Tiberiu Vornic ellen — Közokirathamisítással, vesztegetéssel és csalással vádolják a volt madridi sajtóattasé — Vornic letartóztatásban marad.

BUCURESTI, június 26. A nagy port felvert csiki erdőpanama ügyében, amelyből kifolyólag — mint ismeretes — letartóztatták Tiberiu Vornic madridi sajtóattasét, befejeződött a vizsgálat. Mint ismeretes, a volt sajtóattasé súlyos vádakot emelt Dobrecu erdélyi kormányzó, volt földmivelésügyi államtitkár ellen, akit azzal vádolt, hogy részese volt a panamának és a pénz legnagyobb részét is

benzinnel öntötték meg és a benzint felgyújtották. A sáskairtas eme különös módja azonban kudarcra végződött. Egy néhány millió elpusztult, de a nagyobb tömeg ottmaradt a mezőkön. Ma délelőtt katonai osztagokat vezényelték ki a sáskák irtására. A katonákat szállító vonat azonban nem tudta elérni Oberrogendorft, mert a sáskák olyan óriási tömegben lepték el a síneket, hogy a vonatnak meg kellett állnia és a kocsikat a segítségre küldött mozdonyok nem tudták elvontatni.

dasági Kamarái és az Iparkamaráit. A mezőgazdasági Kamara megbízottal még az este folyamán leutáztak Cuiédbe, a veszedelem elhárítására.

ő kapta meg. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy

Tiberiu Vornic vádjait semmi bizonyíték nem támogatja alá és ezért a Dobrescu kormányzó ellen felhozott vádak csak a volt sajtóattasé egyik védekezési módjának tekinthetők.

Igy tehát a vizsgálat teljesen rehabilitálta Erdélyi kormányzóját.

Az ügyészség elkészítette Vornic ellen a vádiratot, amely közokirathamisítással, megvesztegetéssel és csalással vádolja a volt sajtóattasét. A közokirathamisítást — mondja a vádirat — azzal követte el, hogy 41 kisajátítási ügyben az aktárahamisította a kedvező végzés alá Dobrescu kormányzó nevét és ezért holdanként 2—3000 lej kapott az érdekelt felektől, míg a csalást ott követte el, hogy az érdekelték semmit sem tudtak elérni a hamisított végzésekkel és így anyagilag súlyosan károsodtak. Az ügyészség az aktákat a közeli napokban küldi át az ilfovi törvényszéknek, amely hamarosan dönteni fog a szenzációs panamaügyben, amely heteken tartotta izgalomban a politikai köröket. Tiberiu Vornic továbbra is letartóztatásban marad.

Elfelejtéi buját-bánatát, ha július 2-án, szerdán este megnézi

SALAMON BÉLA
és RAJNA ALICE

)(valamint a budapesti)(

Terézköruti Színpad kitűnő gárdáját.

Siessen jegyet váltani, mert a jó helyek fogytán vannak.

VIZUMOT Sándor Ferenc
Arad legrégebb vizumirodója a legelőnyösebben intéz.

Magyar elemi iskola lesz a kilakoltatás előtt lévő háziipari iskola helyiségeiben

A város június 30-án birtokába veszi a Kapa-uccai épületet — A háziipari iskola számára bérhelyiséget keresnek

ARAD, június 26. Általános feltűnést keltett az Aradi Közlöny mai számában megjelent érdekes közlemény, amelyben arról számoltunk be, hogy a város vezetőségét rendletekkel, utasításokkal, intervenciókkal arra akarta rábírní három minisztérium, hogy mondjon le a törvényben biztosított autonóm jogairól és hosszabbítsa meg a város tulajdonát képező Kapa-uccai iskolaépület bérletét. Ebben az épületben, mint megírtuk, a kereskedelmi minisztérium protekturája alatt működő háziipari iskola helyezkedett évekként azelőtt el a legutóbb meghosszabbított lakbérleti szerződése július 30-ikán lejár.

A városnak rendkívül fontos érdeke, hogy ezt az épületet ismét birtokába vegye, mert az összehelyezett elemi iskolák annyira tulsufoltak, hogy veszélyeztetik a gyermekek egészségét. Ezzel szemben a Kapa-uccai háziipari iskolában, amely nyolc-tíz helyiségből áll, mindössze husz növendék tanul. Az iskola igazgatónöje Popescu Irina, mindent elkövet, hogy a helyiségben megmaradhasson intézetével, azonban a város június harmadikán feltétlenül birtokába veszi az épületet. Az igazgatónő azzal érvel, hogy az iskolája részére nem kap Aradon megfelelő helyiséget.

Ezzel szemben a város vezetőségének az az álláspontja, hogy a kereskedelmi minisztérium által évente kiutalt százezer lejnyi lakbér fejében még a Kapa-uccai iskolahelyiség-nél is alkalmasabb helyet kapna az aradi háziipari iskola. A város vezetősége, az ellentétek elkerülése érdekében megbizta Popa Constantin városi kultúratanácsost, hogy a háziipari iskola részére keressen Aradon egy hat-hét szobás lakást, esetleg magánházat, amelyet megfelelő összegért bérbé venne az iskola vezetősége. Popa tanácsos kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy *amennyiben valakinek egy ilyen alkalmas helyisége van bérbéadás céljaira, jelentkezzen nála, a városházán a kultúratanácsosi irodában.*

A július elsejére kiírt Kapa-uccai iskolahelyiségben a város vezetősége a tizenöt-egyes számú magyar tannyelvű elemi iskolát akarja elhelyezni, amely esztendő óta az Illés-uccai iskolában, egy másik elemivel együtt van beszufolva. Remélhető, hogy az érdekes vitás ügy, amely három minisztériumot foglalkoztat, június harmadikára elintéztést nyer és a magyar tannyelvű elemi iskola beköltözhetik a békés körülmények között kiírt Kapa-uccai iskolahelyiségbe.

1748—923. sz. keresetünket tüzesse ki tárgyalásra, mielőtt az utolsó tanu is elnem hal.

Baia de Cris (Körösbánya), 1930. június 25.

Alázatos tisztelettel
Keresztes János.
ref. lelkész.

Fórum

Nyílt levél az aradi törvényszék főelnökéhez

A körösbányai református lelkésztől kaptuk és teljes egészében közzéadjuk az alábbi levelet, amely egy nyolc éve folyó perben kéri Hargot György főelnököt, intézkedjék, hogy nyolc esztendői pereskedés után végre elsőfoku ítélet elé kerüljön a körösbányai református egyház eladott ingatlanainak áráért indított per. A levél így hangzik:

A törvényszék Méltóságos Elnökéhez
Arad.

Méltóságos Elnök Ur!

Bocsásson meg, hogy a kérelmem előadásának e szokatlan módját választom. Nagyon régen, közel nyolc esztendeje, hogy a körösbányai református egyház eladott ingatlanainak áráért per kezdett. Periratainknak száma C. 1748—923.

A nyolc esztendő alatt még nem jutottunk el az elsőfoku ítélethez. Nem tudjuk előszámolni, hogy hány elnapolás volt — és közben mitféle bűnügyek, bezárások és felmentések. Ezek is mind befejeződtek és polgári perünk tárgyalására a törvényszék évek óta nem tűz ki tárgyalási napot.

Rövidesen két sorban is elmondhatnám kérésünk. És pedig: Alázatos tisztelettel kérjük az aradi törvényszéknél C. 1748—1923. szám alatt iktatott keresetünk tárgyalására utasítani az illetékes bírót.

Ennyi volna az egész, de ha meg nem indokolom kérésemet, Méltóságos Elnök Ur nem érti meg és én az ügynek talán inkább kárára leszek, mint előbbvitelére.

Az egyház által perbe hívott vásárlók egyike már átíratta vagyonát másra. A másik is megteheti.

És lehet még ennél nagyobb baj is. Átmehet a birtok harmadik és negyedik gazdára is — és ha ez így lesz — mi, ha meg is nyertük a pert, ki fogja földjeink árát megfizetni.

Megtörténhetik az is, hogy elhálnak adósaink és ebben az esetben új komplikációk és újabb nyolc esztendő.

Méltóságos Elnök Ur! Nyolc év óta nem jutottunk el az első ítélethez — és ebből a nyolc évből négy olyan volt, amelyben a pénz 25—30 százalékos kamatot hozott. És manapság is még előnyösen lehet a pénzt kamatoztatni — így a mi adósaink minden bizomnyal még sokáig fogják huzni e pert.

Legyen szabad alázatosan meginstálni a Méltóságos Elnök Urat és arra kérni, hogy a C.

Megbuktak Aradon az egyiptomi és angol cigaretták

Az első hetekben lázasan vásárolták őket, ma már csak elbétve talál gazdára egy-egy doboz — Csak az a kívánatos, ami tilos

ARAD, június 26. Körülbelül egy hónapja annak, hogy Aradra bevonult a külföldi cigaretták. Elegáns angol és török felírásu dobozok kerültek a különlegességi trafikok polcaira és várták a cigarettagourmandokat, akik illatos füst formájában röpitik át tartalmukat a Nirvánába. Eleinte tényleg keresett cikk volt az Abdullah, Kedive, Chesterfield vagy Luchy Strike, de a láz mindössze pár napig tartott és ma már úgy áll a helyzet, hogy alig adnak el néhány darabot ezekből a különlegességekből. Pedig az elején még a szerény fizetésű tisztviselők közül is sokan megszádláltak attól a gondlattól, hogy most már hatósági közbeavatkozás és bírság-veszély nélkül lehet élvezni a finom külföldi cigarettákat és feláldozva a délutáni kávéházi feketét, inkább öt darab Luchy Strike-ba fektették az erre a célra rezervált husz lejt. A szenzáció csak egy-két hétig tartott Aradon, ma már árván szomorkodnak a polcokon az Abdullahok és a trafikba betérő vevő lekicsinyülő kézlegyintéssel válaszol, ha a Bucuresti, vagy Regele Mihai helyett ezeket ajánlják.

— Négyezer külföldi cigarettát adtunk el első hetekben — mondja az egyik főtéri trafik tulajdonosa — és már azt hittük, hogy drágaságuk ellenére általános népszerűsége tesznek szert. Egyszerre azután rohamosan megcsappant a forgalom és most sokszor napok telnek el, amíg egy-egy doboz külföldi cigarettát el tudunk adni. Akkor is négy lejes Chesterfieldet és nem 12 lejes Abdullah-t.

— Eleinte vásároltam az új cigarettákat — meséli egy aradi szenvedélyes dohányos, aki állandóan külföldi cigarettát szív — de az első két hétben rájöttem arra, hogy nem érdemes. A drága, 10—12 lejes cigarettát még a jobban szituált ember sem tarthatja

Ne strjunk, hogy rosszak ma az üzletek, Nincsen pénzem, új könyvet nem vehetek, Negyven lejes bérletet, egy hónapra, LÖBL könyvtár, könyveit kölcsön adja.

A newyorki értéktőzsde fekete napja

NEWYORK, június 26. Tegnap fekete napja volt az értéktőzsdének. A nagyarányú ársuhanás következtében negyvenöt részvény cserélt gazdát. Számos kisexisztencia tönkrement.

A kormányzás ma délelőtt kedvezően döntötte el az aradi két alpolgármesteri állás kérdését

ARAD, június 26. Az aradi alpolgármesteri állások körül történt bizonytalanság a mai napon véglegesen elintéződött. Mint jelentettük, a belügyminiszter nem hagyta jóvá az alpolgármester választásokat azzal az indoklással, hogy meg kell állapítani, hogy Aradnak szüksége van-e két alpolgármesterre. Ennek elbírálásával a belügyminiszter a temesvári kormányzóságot bizta meg. Az ügyben tegnap megindult a vizsgálat. A szükséges aktákat küldönc vitte át Temesvárra és a kormányzás több ízben hívta fel dr. Lutai polgármestert, hogy kérdést intézzen az idevonatkozó adatokkal kapcsolatban. Ma délelőtt tizenegy órakor a kormányzás telefonon értesítette a város vezetőségét, hogy a maga részéről javasolja a két alpolgármester megválasztásának jóváhagyását, mert a lefolytatott vizsgálat beigazolta, hogy Aradnak szüksége van két alpolgármesterre. A város holnap elküldi megbízottját Temesvárra, aki elhozza a kormányzás javaslatát, amelyet még a holnapi napon felterjesztenek jóváhagyás végett a belügyminiszteriumba. Dr. Lutai Cornél polgármester kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogyha rövidesen megérkezik a belügyminiszter jóváhagyása, úgy a július másodikára tervezett tanácsulást megtartják.

mindermapi használatra, míg a négy lejes amerikai cigaretták nem mondható tulságosan jónak. Erős, édeskés ízű és rossz. Vannak kevésbé drága külföldi cigaretták, amelyeket azonban még nem engednek behozni az országba. Itt nem csupán a magyar cigarettáról van szó, hanem az osztrákról, szerbről és bolgárról. A most kapható és az olcsóbb osztályba tartozó külföldi speciálisokat nem érdemes vásárolni.

Ime két nyilatkozat, amelyből kétségtelenül megállapítható, hogy a külföldi cigaretták bevonult ugyan Aradra, a premierje sikeres is volt, de ma már erősen a bukás felé alkonyul. Az egyik ok talán tényleg az, hogy a drágább fajta tulságosan drága, az olcsóbb pedig tulságosan rossz, de a főök talán mégsem az lesz. Valószínű, ha a szenvedélyes dohányos által felsorolt füstölőanyagok is bevonulnak Aradra, az érdeklődés az első két hét után itt is megcsappan. És talán kevesebb fog fogyni, mint ma a veszélyekkel teli csempészés idején, amikor sulyos bírság vár arra a delikvensre, aki a tilos cigarettákat vásárolja. Mert a főök az emberi természetben rejlő ellentmondási hajlam... csak az a jó és kívánatos, ami tilos... M. R.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL 5, 7 és negyed 10 órakor. Premier. AZ UTOLSÓ ROUND. Mindvégig izgalmakban bővelkedő dráma. Főszereplők: Lilian Hall Davis és Carl Brisson.

SELECT 5 és 7 órakor: MODERN fél 10 órakor: Premier! AZ ÉLET DIADALA. Szenzációs kalanddráma. Főszerepekben: Nancy Carrol és Jack Holt.

ELITE 5, 7 és negyed 10 órakor. Új műsor. A SEJK FOGOLYNOJE. Keleti tárgyú dráma. Jetta Goudal és Várkonyi Mihályal.

GRADISTE 7 és 9 órakor. Új műsor. A HÁROM SZENVEDÉLY. Főszereplők Alice Terry és Petrovich Szvetiszláv.

H I R E K

Egy felegyenc dilemmájához...

Az új-mexikói Albuquerque városban nagy dilemma elé került egy halálraítél kina felegyenc. A bírák felszólították, hogy vesse alá magát egy szemészeti kísérletnek, aminek következtében egy fél éven belül megvakul, de ezzel szemben nem hajtják végre a halálos ítéletet.

Merem emberi kicsinyesség, feületesség és egoizmus van ebben az ajánlatban! Mi legyen ez a gesztus? Humanizmus? vagy talán az emberi tudomány szolgálatába állított martiromság belemagyarázása? Milyen devalváltság megnyilatkozása lehet az emberi élet a mexikói bírák elképzelésében és milyen kicsinyes és öntudatot nélkülöző a Halál!

Valahol ott van a hiba, hogy az egész világ egy város, hogy Mexikóban is, mint nálunk Európában, a jogtudomány a hóhért állította az Élet és Halál küszöbére és nem a társadalomból kiközösítő ítéletet.

Mexikóban sem akarják tudomásul venni, hogy a Halál nemcsak az élettani funkciók megszűnésének eredménye, hanem egyben az élet nélkülözése is.

Merész, embertelen és emberileg önző a mexikói bírák ajánlata!

A kínai felegyenc pedig, csak az Emberiség sürített dilemmáját hordozza lelkében. Ezen a dilemmán az európai ember már 1914 óta túlván. Az emberiség elszegődött a tudomány martirjának, az emberiségen már végrehajtották a szemészeti kísérletet — az emberiség gondolkodás nélkül bele ment.

Vajon, hogy fog dönteni a kínai felegyenc?...

SÁR.

— **Időprognózis:** Egyelőre igen meleg idő várható, növekvő zivatarhajlammal.

— **Zita exkirályné Lequeitóban.** Bilbaoból jelentik: Zita exkirályné ma három gyermekével Lequeitóba érkezett. A lakosság ünnepélyes keretek között fogadta az exkirálynőt.

— **Művészi munka a pankotai róm. kat. templomban.** A pankotai római katolikus templomban lázas munka folyik. Dr. Kienitz Géza plébános kezdeményezésére a pankotai egyházközség nagy költséggel átrenováltatja az ősi templomot és ragyogóan szép, artisztikusan ható Istenházává varázsolja. Wolff Károly, a neves aradi festőművész és Soós István a fiatal, tehetséges piktor már hetek óta a falfestés disztitálásán dolgoznak. Wolff gyönyörű freskóinak egyrésze már készen áll. Az oltár fölött levő falfestményt az egyháztanács készítette, míg a hajó középső mennyezetén készülő freskó Hertzka Ármán igazgató áldozatkésztsége nyomán készül. A falfestés figurális részét Wolff Károly készíti, a teljesen modern dekoratív rész viszont Soós István művészetét dicséri. A renovált templom felszentelése augusztus hó közepén történik meg fényes egyházi ünnepség keretében.

— **Október 15-ig lehet kérni az önkéntesek szolgálat elhalasztását.** Bucurestiből jelentik: A hadügyminiszter körrendeletet adott ki, amely szerint az önkéntesek október 15-ig nyújthatják be a bevonulás elhalasztására vonatkozó kérelmüket.

— **Az aradi ipariszkolák évről-közzé kiállításának kiállítása.** Szombaton délelőtt tíz órakor érdekes kiállítás nyílik meg a Kulturpalotában. Az aradi fiú- és leányipariszkolák ez alkalommal fogják a nagy nyilvánosságnak bemutatni évi termelésüket. A kiállítás három napon keresztül áll az érdeklődők rendelkezésére. Ma délelőtt megjelent a prefekturán és a polgármesteri hivatalban Vlad ezredes, az Iparkamara elnöke, Carpinisan mérnök, az ipariszkolák igazgatója és Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár és meghívták a hatóságok vezetőit a kiállítás megnyitására, ugyancsak meghívást kaptak a megnyitáshoz az aradi iparkamarai tanács tagjai is.

— **Kiloptak a zsebéből 2500 lejt.** Kovács József Radnai-uton lakó cipésmester ma hajnalban öt órakor megjelent a központi rendőrségen és az ügyeletes komisszárnak elmondta, hogy az éjszaka bement a Szabadság-terri Flóra-búrtébe és ott a zsebéből 2500 lejt kiloptak.

SPECIAL Pasteurizált TEA-VAJ.

— **Uj hid épül Velence és a szárazföld között.** Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök ma délelőtt aláírta az olasz állam és Velence város között megkötött egyezményt, amely Velencét a szárazfölddel összekötő monstruózus új hid építésére vonatkozik. A nagyszabású technikai mű, amely Velence városának régi vágya, 85 és fél millió lirába fog kerülni, amelyből az állam 62 millió lirát vállal magára.

— **Sikkasztott és megszökött a fascista gazdasági vezetője.** Milanóból jelentik: Luigi Somasca nagyvállalkozó, 30 vállalat csődtömeg-gondnoka, öt millió lira elsikkasztásával megszökött. A szökés hatalmas szenzációt keltett, miután Somasca a fascista párt gazdasági bizottságának vezetője volt és nagy szerepet játszott a milánói kereskedelmi életben.

— **Női bikaviador.** Sevillából jelentik: Tegnapi történt meg először, hogy női torreador vett részt bikaviadalon és lépett ki az arénába. Az első női torreador, Trina Ramos rendkívül ügyesen dolgozott és hatalmas sikert aratott. A lapok hasábjain keresztül foglalkoznak a személyével.

— **Tragikus végű „disznóölés”.** Nyiregyháziáról jelentik: Borzalmas gyermektragédia történt a Szabolcsmegyei Oros község közelében levő Százkut-tanyán. Három gyerek: Majoros Mihály 7 éves, Pancsusák András 4 éves, Pancsusák Erzsike 3 éves „disznóölés” játszottak. A disznóölés abból állt, hogy a gyerekek eljátszották azt a véresen iszonyú jelenetet, amely gyakran folyt le a szemük előtt a téli folyamán, amikor szüleik disznót öltek az udvaron. A gyerekek kiosztották egymásközt a szerepeket: Majoros Mihály lett a mérsáros, Pancsusák András a gazda és a 3 éves Pancsusák Erzsike — a disznó. A kisleányt nagy sivalkodás közben bevitték a sertésölőbe, lefektették, szalmát hintettek rá és meggyújtották. Meg akarták pörkölni a „disznót”, mint ahogyan azt a felnőttektől látták. A nagy hőségben pillanatok alatt meggyulladt a disznóölés és a kis Erzsike bennégett. Csak megszenesedett holttestét tudták a romok alól kimenteni. A tragikus végű „disznóölés” nagy anyagi kárt is okozott, amennyiben a tanya gazdasági épületei is lángalobbantak és porrá égtek.

— **Ravasz korcsmai tolvajok.** Ma éjszaka két órakor a rendőrségen megjelent Vidican Moisa és Bálint János kurtici- és Halmagean Vazul pauseni gazdálkodó. A három parasztgazda siránkozások között elmondta, hogy az éjszaka a nagyváradi-uti Russu-féle vendéglőben iddóáltak és amikor távozni készültek, akkor vették észre, hogy Vidican Moisanak ellopták az egész pénzét, 3700 lejt, Halmagean és Bálint zsebéből is ezer-ezer lejt tűnt el. — Annak a gyanujuknak adtak kifejezést, hogy a pénzt Botioc János kurticsi gazda lopta el, aki szintén veük egy asztalnál ült. Margescu ügyeletes komisszár azonnal elküldött egy dektív Botiocért. A rendőrségen Botioc hangosan tiltakozott a vád ellen. Margescu komisszár átkutatta zsebeit és mindössze néhány száz lejt talált nála. Motozás közben a komisszár kárörömet látott Bálint és Halmagean arcán. A komisszárnak gyanus lett a két ember és arra gondolt, hogy ők lopták el a harmadik társuk pénzét. Ezt a gyanuját még az is alátámasztotta, hogy azoknál nagyobb pénzüsszeget talált. Azonnal vállatára fogta a két embert, aki két óra faggatás után bevallotta, hogy Vidican pénze náluk van. A két körmönfont tolvaj azt is megmondta, hogy azért mentek fel ők is a rendőrségre, hogy így magukról a gyanút eltereljék. Halmageant és Bálintot letartóztatták.

— **Menettértil rendszert állít be a CFR, Arad és Otlaca között.** Az államvasutak igazgatósága ma rendeletet bocsátott ki, amely szerint Otlaca állomás Aradra menettértil jegyeket állíthat ki. A rendelkezés azonnali hatállyal életbe is lépett.

— **Felakasztotta magát egy borosjenői kereskedő.** Borosjenői tudósítónk jelenti: Ruzbach János inu (borosjenői) kereskedő ma a Kövespatakon levő szőlőjében felakasztotta magát, mire tettét észrevették, már halott volt. Tettét csak buskomorságában követhette el, mert anyagilag jól állt. Gyermekei nem voltak, feleségével mintaházasságot élt.

Viharos asszonytüntetés egy kommunista agitátornő szabadonbocsátása érdekében

PÁRIS, június 26. A rendőrség tegnap letartóztatta Giraud Zsuzsanna kommunista agitátornőt, aki Moszkva megbízásából Párisban széleskörű propagandatevékenységet fejtett ki. Ma délelőtt egy tömeges női álló tömeg jelent meg a Szent Lázár fogház előtt, ahol az agitátornőt őrzik és hangosan tüntetett Giraud Zsuzsanna szabadonbocsátása érdekében. — A rendőrségnek kellett közbelépni, amely a tüntetők közül öt nőt előállított.

— **Kitelepítik a repülőtérre a közkórházat.** Aradváros vezetősége érdekes tervvel foglalkozik. Arról van szó, hogy a Ferenc-téren lévő közkórházat kitelepítik a repülőtérre levő pavillonokba és a kórház jelenlegi épületét vásárcsarnok céljaira alakítanák át. Erről a kérdésről már folynak a megbeszélések a város vezetősége és a kórház igazgatósága között. A terv még egészen kezdetleges stádiumban van, mert az átépítési munkálatok mindkét részről hatalmas pénzüsszeget igényelnének. A kórház igazgatósága nem tartja kivihetetlennek a tervet, csak azt kifogásolja, hogy a repülőtér nagyon távol van a várostól. Ezzel szemben a város érve szerint a közlekedési viszonyok megjavulása következtében részben eltűnnek, vagy el fognak tűnni a távolságok és a város területéhez tartozó legmesszebb lévő városrészek könnyen megközelíthetők lesznek. A tárgyalások ebben az ügyben folynak és általános érdeklődéssel várják azok eredményét.

— **Az első német hölgybíró premija.** Berlinből jelentik: Az igazságszolgáltatási köröknek ma délelőtt hatalmas szenzációja volt. A moabiti törvényszéken a tárgyalást az első képesített hölgybíró vezette. Az első hölgybíró az egész tárgyalást a törvényszéki bíró tekintélyéhez méltó körültekintéssel vezette le.

— **Kulturünnepély Borosbeseben.** A borosbesei Református Nők szövetsége június 22-én nagyszabású kulturünnepélyt rendezett a márványtelep helyiségekben. Délután 2 órakor népünnepély vezette be a kulturnapot, amely este Toth Ede és Erkel Ferenc „Tolonc” című nagyhatású színművével folytatódott. Az előadás szereplői mindannyian kiválóan nyújtottak. A közönség a szereplőket többször hívta a függöny elé. A színdarabban a következők szerepeltek szép sikerrel. Killik Irma (Liszka), Künsztler Bert, Patko Ferencné, Zimonyi Zoltán, Killik Berta, Lipták József, Szárics Matild, Patko Böske, Szabó Ferenc, Elszánt Irén, Killik Árpád, Patko Erzsike, Ludányi Ferenc, Balázs Ilonka, Kelemen Teri, Patko György, Sajgó Antal, Gulyás János, Vrasgyák Gyula. A fehér virággal feldíszített nyári színpör, melyen a lelkes rendezőség fáradozott emelte az ünnepélyt. Az ünnepély kitünő hangulatban, virradatkor ért véget.

— **Idegenlégióba szökött Feld Mátyás 15 éves fia.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt a főkapitányságon megjelent Feld Mátyás szinigazgató és elmondta, hogy Imre nevű fia, aki a Mester-uccai gimnáziumnak ötödik osztályos növendéke, három nap óta nyomtalanul eltűnt. Feld kijelentette, hogy Imre fia nagyon kalandvágyó volt és többször hangoztatta, hogy megszököik s az idegen légióba megy katonának. A szinigazgató elmondta még, hogy fia távozása előtt utlevelet szerzett s rokonaitól és ismerőseitől mintegy nyolcszáz pengőt kért kölcsön. A rendőrség a kalandvágyó fiatal Feldet köröző levél útján keresi Páris irányában.

— **Dr. Spielberger Henrik** fogorvos külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett.

— **Dr. Palágyi Jenő** hazaérkezett.

— **Ujabb nyári utazási kedvezmény.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága július elsejétől ismét utazási kedvezményeket léptet életbe. Ettől a naptól a nyári szezonra havi bérletjegyek válthatók 51—75 kilométerig terjedő távolságra. Az árak a következők: I. osztály 2150 lejt, II. osztály 1350, III. osztály 750 lejt. A kedvezmény csak a fürdőszézon idejére érvényes és a vezérigazgatóság azért léptette életbe, hogy akiknek családtagjai fürdőhelyen üdülnek, sürűbben meg látogathassák őket.

Marsztaló ítéletet hozott a bíróság Bíró György váradi hírlapíró ügyében

Bizonyítási eljárás folyt le báró Nesselrod viselt dolgairól.

ARAD, július 26. Az aradi törvényszék Popescu tanácsa az elmúlt hónapban tárgyalta másodizben báró Nesselrod Károly nagyváradi törvényszéki bíró polgári keresetét. Báró Nesselrod, mint ismeretes egy millió lei kártérítést követelt Bíró György nagyváradi hírlapírótól azon a címen, hogy az egyik váradi napilapban sértő tendenciájú cikket közölt le személyéről. A mai törvényszéki tárgyaláson az ügy kényes természetére való tekintettel Popescu elnök zárt tárgyalást rendelt el. A bizonyítási eljárás során ugyanis felsorakoztak azok a tanúk, akiknek bementése alapján írta meg a cikket Bíró György hírlapíró.

A törvényszék majd egy óras tanácskozás után hirdette ki ítéletét, amely szerint a bíróság kötelezte Bíró György hírlapírót, hogy tizenöt nap leforgása alatt 30 ezer lei erkölcsi kártérítést fizessen báró Nesselrod Károly váradi törvényszéki bírónak. A törvényszéknek a bíró anyagi kártérítésre vonatkozó keresetét elutasította. Az ítélet indoklásul szolgál, hogy a hírlapíró olyan időpontban publikálta a cikket, amikor báró Nesselrod ellen fegyelmi eljárás volt folyamatban, amelynek az volt a célja, hogy tisztázza a bíró szerepét. Az alperes hírlapíró jogi képviselője dr. Gherman Dante elutasításért felebezett, de megfélebbzte az ítéletet báró Nesselrod Károly is, aki a kártérítési összeget igen alacsonynak találta és kifogásolta, hogy az anyagi kártérítést nem ítélte meg a bíróság.

A vén Európa csakugyan — vénül.

Törvényszerűen behövelkezik az európai népi lassu kipusztulása.

BERLIN, július 26. Minden figyelmet megérdemel a berlini egészségügyi hivatal elnökének, dr. Kurt Hamel-nak, a napokban tartott előadása. Hatvanesztendő születésnapját választotta alkalmul, a kiváló tudós, hogy általános képet adjon és alkosson Németország egészségügyi helyzetéről és közvetve Európáról is. Sok öröndetes és sok szomorú adat, de sok teljesen új momentum is elegyedik össze ebben a nagy perspektívájú referánumban.

Az emberi tudomány a legnagyobb diadalt a szociálgigiénia terén éri el. Évek óta folyik a vita az életkor meghosszabbításának lehetőségeiről. A megfiatalítás problémája egyaránt érdekli a szakembereket és laikusokat. Ha nem is regényirői fantázia elképzelései értelmében, de a valóság határain belül máris csodálatos eredményeket értünk el. Ötven esztendő alatt Németországban — és ez a szám hozzávetőlegesen más országokra is érvényesül — az emberi életkor kerek husz esztendővel emelkedett. 1880-ban átlag 37 esztendőig tartott egy-egy ember földi vándorlása. Ma a statisztikai adatokat számbavéve, minden halandó 57 esztendőt remélhet.

Természetesen nagy szerepet játszik a statisztikának kedvező alakulására a gyermekhalandóság rendkívüli csökkenése is. Csodálatos, hogy az orvostudomány és a szociálgigiénia mit művelt ezen a téren. A háboru pusztításait nemcsak kihevertük, hanem rendkívüli haladást értünk el az utolsó háboru előtti esztendőkhöz viszonyítva is. De minek motiválni, beszéljenek az adatok: 1891-től 1900-ig ezer élveszületett csecsemőből 217 pusztult el élete első évében. 1913-ban már csak 13 és 1928-ban — hét: vagyis a csecsemőhalandóság alig harminc esztendő alatt egy harmincadrésze esett.

Hasonlóan eredményes harcot folytat a tudomány az emberiség két nagy pusztítója, a tüdőbaj és a vérbaj ellen. Különösen a vérbajnál tapasztalható alig remélt csökkenés. Nyolc esztendő alatt, vagyis 1919-től 1927-ig a luetikus megbetegedések száma évről-évre csökkent és végül egyharmadára súlygy.

Ezek a kedvező eredmények még hatba-

tósabban befolyásolják a statisztikát, ha az ember egészség más ellenségei nem terjesztenek ki offenzívójukat. Különösen figyelemreméltó a sarlach-megbetegedések ismeretlen tényezőkből eredő fantasztikus terjedése. Hamel titkos tanácsos hangsúlyozta, hogy ez a jelenség nemcsak Németországban mutatkozik, hanem egész Európában egyforma erővel érvényesül. 1923-ban Poroszországban 17.025 sarlachibeteg volt, 1928-ban már 85.478. A rohamos emelkedést mi sem bizonyítja jobban, minthogy egy esztendő alatt, 1927-től 1928-ig huszonhétézerrel emelkedett a sarlachibetegek száma.

A tudomány nem hajlandó télenül szemlélni a súlyos fertőző betegség pusztításait és a legszélesebb alapon folytatva kísérleteit, keresi a vörhenyellenes küzdelem hathatós ellenszereit. A sarlach-védőoltással végzett kísérletek még nem elég nagyszámúak ahhoz, hogy végleges következtetésekre adjanak alkalmat, de az eddigi megfigyelések optimizmusra jogosítanak.

Európa öregszik. Ez a magyarázata annak, hogy a vérkeringési szervek megbetegedései az óvilágban egyre emelkednek. Agy-szélhűdés és rák ezeknek a megbetegedésnek leggyakoribb megnyilvánulási formái. Különösen a rák terjedésével szemben nem tud még elég erős gátat emelni a modern tudomány.

A betegségeknek az ember is segít. Az öngyilkossági járvány még mindig tovább pusztít. De itt különös eltolódások mutatkoznak. A harminc év fölötti férfiak egyre ritkábban nyulnak a fegyverhez, de annál jobban növelik a halál önkénteseinek armádiáját a leányok és asszonyok. A női öngyilkosok száma egyre ijesztőbb arányokat ölt.

Viszont a balesetek elsősorban a férfiak köréből szedik áldozataikat. Ugyáltszik, a férfiak még mindig jobban ki vannak téve a veszedelmeknek. 1929-ben 1931 férfi és 394 nő pusztult el közlekedési balesetek következtében. A főgyilkos az autó, mely 1848 áldozattal vezet a statisztikában. A vasutnak csak 302, a villamosnak csak 108, a vízi közlekedési eszközöknek pedig összesen 53 halottja van.

Mindezt egybevetve, ha az egyes leban-

goló adatoktól eltekintünk, a népegészség kedvező fejlődést mutat. De amit a kultúra az egyik terepemen nyer, azt elveszti a másikon. Tessék három szám: ötven esztendő előtt 1000 lakosra 40 születés, ma 18 születés esik. Vagyis a születések száma 50 esztendő alatt 55 százalékkal csökkent. Ma még nem mutatkoznak meg az ebből eredő súlyos következmények. Az átlagos életkor meghosszabbodása reparálja a hiányt. De még csak néhány év és törvényszerűen behövelkezik az európai népi lassu kipusztulása. A vidék követni fogja a várost. A városokban 1000 lakosra már csak 14 születés esik. A szám évről-évre csökken. Megállítani a processzust nem lehet.

A tudomány győzedelmeskedik a betegségek fölött. De tehetetlenül áll a nyomorral szemben, amely a születések csökkenésének egyetlen igazi és való oka.

R. L.

Bíróság elé kerülnek a Lübecki Calmette-oltást végző orvosok

LÜBECK, június 26. A Calmette-féle oltásokkal kapcsolatosan az államügyész vádat emelt Deycke és Klotz professzorok, Allstadt orvos és Deycke laboránsnője ellen gondatlanságból okozott emberölés és súlyos testi sértés címén. Az elmúlt éjszaka egyébként két újabb csecsemő halt meg a Calmette-oltás következtében.

Felhőszakadás Aradon.

ARAD, június 26. Ma délelőtt tizenegy óra tájban hatalmas felhőszakadás volt Aradon. Majdnem félórán keresztül ömlött hatalmas sugarakban az eső és az uccákon valóságos áradat keletkezett. A nagytömegű víz az alacsonyabban fekvő házaknál behatolt a pincékbe, ahol jelentékeny károkat okozott. A Forray-uccában, ahol a most folyó kábelépitkezési munkálatok miatt egy mély gödröt ástak, a gödör megtelt vízzel, majd innen a pincékbe folyt a víz. A Guttman-házban leszakadt a csatorna és a pince annyira megtelt vízzel, hogy tűzoltóknak kellett kivonulni a víz ki-pumpolására. A Bocskay-tér és a Kinizsi-ucca sarkán álló bérházban a pincék megteltek vízzel. Nagyobb kárról még nem tettek jelentést a városi mérnöki hivatalnak.

Három gyermeket ölt meg a mérgezett tejes puliszka

— Egy család tragédiája — Az anya haldoklik —

BUCURESTI, június 26. Rosiori de Vede községben borzalmas szerencsétlenség történt. Pop Ioanné három gyermekével puliszkát evett és az éteit leöntötte tejjel. Néhány perc múlva mindnyájan rosszul lettek. A három

gyermek a legbozalmasabb kinkok között kiszenvedett és az anya haldoklik. Valószínűnek tartják, hogy a tejszóba valami ismeretlen mérget került. A vizsgálat megindult.

Egy győri leány kihuzott a Dunából egy szerencsétlenül járt strandolót

GYŐR, június 26. Vésey Sándor husz év körüli fiatalember ma délután fejest ugrott a strandon oly helyen, ahol alig egy méter mély a víz. Mivel a vízből nem bukkant fel, Balkányi Lenke győri urileány utánavevte magát

és a Duna közepéről partra huzta a fiatalembert, aki eszméletlen kívül volt s akiről megállapították, hogy agyrázkódást szenvedett és nyakcsigolyája eltört.

Főbelötte magát, mert új autója tönkrement

— Különös öngyilkosság Kolozsváron —

KOLOZSVÁR, június 26. Ma az esti órákban különös öngyilkosság történt Kolozsváron. Az öngyilkos Lázár Tibor, a Steaua Romaniei biztosító intézet titkára, aki autójával a Feleki tetőre ment kirándulni. Rövid idő múlva Lázár tirkárt megtalálták holtan egy árok szélén. Az árokban feküdt a titkár pozdorjává tört autója. Nyomában értesítették a tragédiáról a rendőrséget s a helyszínen meg-

jelent rendőrbizottság megállapította, hogy Lázár Tibor halántékon lötte magát. Semmiféle oka nem volt az öngyilkosságra. Anyagiilag jól álló ember volt. Levelet nem hagyott hátra és valószínűnek tartják, hogy az öngyilkosságot a rendkívül ideges ember afeletti elkésredésében követte el, mert a teljesen új autója tönkre ment. A biztosítási titkár tragédiája általános részvételt keltett Kolozsváron.

Vay Kázmér szerint személyi hajszája folyik ellene

BUDAPEST, június 26. Az elmúlt éjszaka folytatták Vay Kázmér kihallgatását. A miniszteri tanácsos megmaradt tagadása mellett és kijelentette, hogy személyi hajszája folyik ellene. Védője ma tiltakozott a késő éjszakai kihallgatások ellen. A főügyészség egyébként felfolyamodta Halasy Géza szabadlábra helyezését és a felfolyamodás ügyében szombaton dönt a tábla. Vay Kázmér néhány nap múlva kerül a vizsgálóbíró elé és általa-

lános a vélemény, hogy Halasy után ő is szabadlábra kerül.

Az építkezési visszaélések ügyében megindult a népjóléti minisztériumban is a vizsgálat egy tisztviselő ellen, de a vizsgálatot megszüntették, mert megállapítást nyert, hogy semmiféle szabálytalanság nem történt.

Helyreállt a rend Sevillában

SEVILLA, június 26. A rend nagyjában már helyre állott, a sztrájk megszűnt. A rendőrfőnökség cáfolja azokat a híreket, melyek szerint a rendőrség a sztráikolóokra lött volna.

SPORT KÖZLÖNY

A Bocskay a Magyar Kupa első vidéki védője

Bocskay—Bástya 5:1 (4:0)

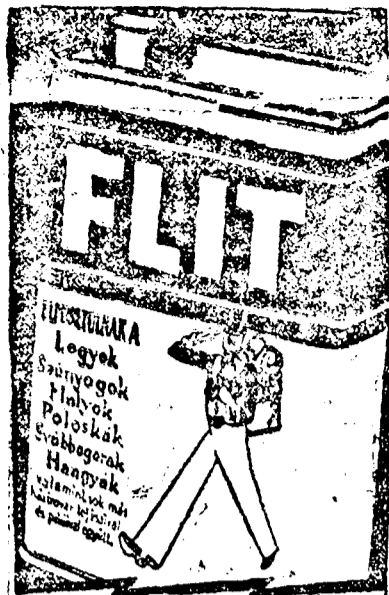
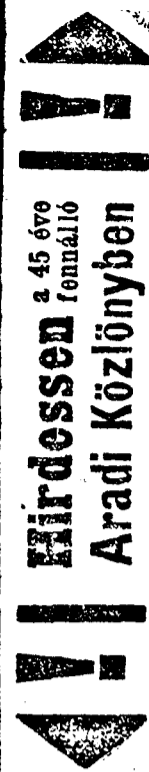
BUDAPEST, június 26. A Magyar Kupa döntőjének az adott ez évben különös érdekességet, hogy most került először a döntőbe két vidéki csapat. Eddig mindig a fővárosi csapatok egymás között intézték el az értékes trofea sorsát. Az idén a debreceni Bocskay és a szegedi Bástya küzdöttek fel magukat a döntőbe, a fővárosi csapatok testén keresztül.

A tradícióhoz híven, a kupadöntő mérkőzést Budapesten vívta meg a két vidéki csapat is. A hétköznapi miatt mindössze 1200 főnyi közönség volt kíváncsi a két vidéki csapat kupadöntőjére. És ennek a szokatlanul kisszámú közönségnek a legnagyobb részét a két vidéki együttes „különvont közönsége” adta ki.

A mérkőzés nyomozó Bocskay-főlényvel

kezdődik. A nap ellen játszó szegediek szinte lézengenek a pályán. Már az ötödik percben Teleky megszerzi a debreceni csapat vezetőgólját. Három perc múlva ugyanő növeli a debreceni gólok számát kétfőre. A 22-ik percben Markos a harmadik gólját is megszerzi csapatának. A féldő befejezése előtt néhány perccel pedig Sághy ló ujjabb gólt. A második féldőben a Bástya lényegesen feljavul és teljesen egyenrangú ellenfele a Bocskaynak. Az 5-ik percben Körösi megszerzi a Bástya becsületgólját. A 33-ik percben pedig Teleky állítja be a végeredményt.

A Bocskay csapatában Teleky, Markos, Vincze és Sághy nyújtott kiváló. A Bástya csapatában egyedül Schwarz játszott kifogástalanul. A mérkőzést Klein Árpád jól vezette.

Flit gyorsabban őli
Sárga kanna — fekete sávval 12

Kizárólagos vezérképvislet Romániában:
STANDARD DROGHERIA Bucuresti

O Kehrling és angol partnere győztek a wimbledoni világbajnoki versenyen. Londonból jelentik: A wimbledoni tenniszvilágbajnokságok során ma került eldöntésre Kehrling—Hilward — Duplaix—Roddell mérkőzés. A mérkőzést szép játékok után Kehrlingék nyerték 6:6, 6:2, 6:4 és 6:2 arányban.

O Eldött a kis nehézsúlyú boxvilágbajnokság. Newyorkból jelentik: A Buffalo Stadionban a kis nehézsúlyú boxvilágbajnokságért vívott küzdelemben Max Rosenbloom győzött 15 menetben Jim Slattery felett.

O A budapesti rádió helyszínéről közvetíti az Ujpesti genfi mérkőzéseit. Mint ismeretes, a genfi Servette femállásának 100 éves jubileuma alkalmából kilenc európai ország bajnokát hívta meg egy kombinált kiesési rendszerrel lebonyolítandó körmérkőzésre, amelynek győztese a Nemzetek Kupáját nyeri. A futball történelmében még eddig nem volt példa ilyen nagyszabású tornára. A kombinált kiesési rendszer pedig ügyes megoldás ahhoz, hogy minden csapatnak alkalma legyen képességei bemutatásához, ugyanis nem úgy, mint az olimpiádon, egyetlen vereséggel kiesik egy-egy csapat. A nemzetek tornáján két vereség szükséges ahhoz, hogy egy csapat kiessen. A torna már szombaton délután kezdődik. A magyar bajnokságot, az Ujpest csak hétfőn lép a küzdőtérre. A sors véletlenül úgy hozta, hogy a magyar bajnokcsapatnak már az első összecsapásánál a papírforma szerint legerősebbnek tippelt spanyol bajnokkal, a Real Irunal kell megmérkőznie. A mérkőzés iránt oly hatalmas érdeklődés nyilvánult meg Magyarországon, hogy a Studio is közvetíteni fogja. M a music h Mihály dr., a Nemzeti Sport főmunkatársa fogja Genfben a mérkőzést konferálni, természetesen a magyar Studio fogja felvenni Mamusich beszédét, így hétfőn csak Budapestet kell bekapcsolni a rádió 7 óra 15 perckor (kelet-európai időszámítás) és akkor élvezhetjük az Ujpest—Real Irun mérkőzést.

Elvágta felesége nyakát és felakasztotta magát

SZEKSZÁRD, június 26. Spanerberger János szekszárdi lakost évekkel ezelőtt elhagyta felesége és Morágyra költözött. Spanerberger állandóan hangoztatta, hogy bosszút fog állni feleségén, mert elhagyta őt. Tegnap este be is váltotta ígéretét. Kiment Morágyra és belépődött alvó felesége lakásába. Hatalmas késsel elvágta felesége nyakát. Véres tetteinek elkövetése után a falmenti erdőbe ment, ahol zsebkésével felvágta ereit és nadrágszíjával felakasztotta magát. Mire megtalálták, már teste teljesen kihűlt. Feleségét orvosi segélyben részesítették és így remény van arra, hogy megmentik az életnek.

A szerkesztésért idefeltesen
SALGÓ HENRIK
felel.

GOVORA FÜRDŐ

Szezon tartalma június 1-től szeptember 30-ig.

Jodos, kénes ásványvíz, krónikus reumánál, arteriális megbetegedésnél, szélhűdésnél és szifilitikus megbetegedéseknél nagyon alkalmas.

Fizioterápia, elektromos gyógykezelés, inhaláció sűrített levegővel mint Reichenhallban, szén-savas gyógyfürdő hidroelektrikus diatermia.

CALIMANESTI-CACIULATA.

Kénes ásványvíz, krónikus rheumatizmus, vérszegénység, linsfatizmus és migraines megbetegedések ellen kitűnő gyógyszer. Fizioterápia, inhaláció, diatermia, napfürdő és iszapos fürdő. Folyóvíz és az Oltnál strand.

Caciulata ásványvíz vese, máj és urinaris hűdéses és arteriális megbetegedéseknél kitűnő gyógyszer. — Tájékoztatót vagy prospektust díjmentesen küld SOC. GOVORA CALIMANESTI Bukarest, Strada Brezolanu 44.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A fogyatékos adóvégrehajtási törvény megkárosítja a hitelezőket

Az aradi iparkamara akciót indít az adóárverések előzetes meghirdetése érdekében — A CFR-vámirodák ügye az iparkamarai tanács előtt

ARAD, június 26. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara tanácsa ma délután hat órakor ülést tartott Viad Sándor elnökletével. Az alelnöki tisztséget Deutsch Andor tanácsstag töltötte be, a napirendre kerülő ügyeket Pacuraru Brutus, az Iparkamara főtitkára és dr. Trailescu Ionel titkár tolmácsolták.

Az ülés megnyitása után a tanács jóváhagyta az előző ülés jegyzőkönyvét, majd rátrétek a napirendre.

A tanács elsősorban a június hatodikán lefolyt CFR-tarifára vonatkozó tanácskozással kapcsolatos intézkedéseket tette maérvá és köszönetet szavazott Ispravnic vasutigazgatónak, aki a megbeszélés iniciálója volt.

Az iparkamara ezután állást foglalt a temesvári tőzsde ügyében. A tanács elfogadta a vezetőségnek azon indítványát, hogy az aradi piac kapcsolódjon a temesvári tőzsdéhez. Az iparkamara ily értelmű körleveleket intézett a nevesebb cégekhez és felszólította őket, hogy iratkozzanak be a temesvári tőzsdére.

Pacuraru Brutus főtitkár bejelentette, hogy a kamara interveniált a sérelmes forgalmi adók ügyében. Az intervenció eredményeképpen — amint azt az Aradi Közlöny is megírta — a pénzügyminisztérium kedvezően intézte el a javítással foglalkozó iparosok forgalmi adóját. A további sérelmek nem nyerhetek elintéztést, mert az egész törvény módosítására van szükség ahhoz, hogy a sérelmek végleges elintéztést nyerjenek.

A kamara a tanácsstagok tudomására hozta, hogy a CFR vezérigazgatóság a postavámirodákhoz hasonlóan vámirodát létesített, ahol

általános megszabott díjak mellett fogják elintézni az érdekelt kereskedők vámolását.

A tanács elhatározta, hogy mindaddig nem foglalkozik érdemlegesen az ügyvel, míg az érdekelt szállítók által álló bizottság meg nem vitatja tüzetesen a dolgokat és meg nem állapítja, vajjon a CFR vállalkozása nem-e sérti a meglévő intézmények érdekeit.

A napirend további során Holländer Emil tanácsstag rámutatott arra, hogy az adóvégrehajtás jelenlegi rendszere mennyire sérelmes azokra nézve, akiknek elsőrangú érdeke, hogy valamely adóárverésről tudomást szerezzenek. Jelcnleg az a helyzet ugyanis, hogy az adófoglalásokat és árveréseket minden előzetes értesítés, illetve meghirdetés nélkül hajtják végre, amiből kifolyólag igen sok hitelező érzékenyen megkárosul. Arra kéri a kamarát, hogy interveniáljon olyan értelemben, hogy kellő formában és időben értesítsék a nyilvánosságot az ilyen árverésekről, hogy azon az érdekelt hitelezők is megjelenhessenek.

Faragó Rezső vezérigazgató javasolta, hogy a kereskedelmi kamara saját hatáskörében szerkesszen egy lapot, amelyben bizalmasan közölnek, kinél és mikor tart a pénzügyigazgatóság árverést.

Az iparkamarai tanács a javaslatot magáévá tette.

Engel Gyula tanácsstag a kamara intervencióját kéri, hogy a város a kereskedők elővásárlási jogát ne korlátozza, mert ezzel a kofakkal egy kategóriába sorolja őket. A kamara jogosnak tartotta a sérelmet és interveniálni fog ez ügyben Lutai polgármesternél.

A tanács végül megszavazta a költségvetés módosítását és ezzel a gyűlés véget ért.

= Helyi valutaárak. Valuták: Budapest lej 29.60. Bécs 23.90. Berlin 40.25. Zürich 32.60. Páris 6.60. Prága 5.00. Newyork 168. Milano 8.90. London 817. Belgrád 2.98. Devizák: Budapest 29.47. Bécs 23.80. Berlin 40.27. Zürich 32.61. Páris 6.64. Prága 5.00. Newyork 168.20. Milano 8.84. London 819.

= Csökkent a magyar bankjegyforgalom. Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank legutóbbi kimutatása szerint a bankjegyforgalom az elmúlt héten 15.9 millió pengővel csökkent. A devizakészlet 3.6 millió pengővel gyarapodott.

= A nemzetközi jóvátételi bank részvényjegyzése. Bazelből jelentik: Magyarország, Ausztria, Románia, Lengyelország, Görögország, Csehszlovákia, Bulgária, Finnország, Danzig és Dánia jegybankjai kimondották, hogy a nemzetközi jóvátételi bank részvényeiből 4000-4000-et jegyeznek és az általuk jegyzett részvények értékének egynegyedét nyomban befizetik. Összesen száz millió svájci frank értékben történt jegyzés és így 25 milliót fizetnek be.

INGYEN KAPJA

e hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-t,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1930. július 1-től számítjuk.

= Nem változik az angol bankráta. Londonból jelentik: Az Angol Nemzeti Bank mai ülésén a kamatlábat változatlanul három százalékban állapította meg.

= Az idei termés felülmúl minden várakozást. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint az idei termés az egész országban felülmúl minden várakozást. Madgearu miniszter legmesszebbmenő intézkedéseket teszi meg a román gabonaexport érdekében. Utasítja Románia gazdasági megbízottjait, hogy kövessenek el mindent, hogy a román gabona elnyerje régi népszerűségét.

= Kedvezően áll Románia exportmérlege. A kereskedelemügyi minisztérium statisztikai hivatala most készítette el azt a kimutatást, amelyből megállapítható, hogy 1930 első három hónapjában Románia mennyit exportált Franciaországba és viszont mennyit importált Franciaországból. Ezen adatokból kitűnik, hogy Románia exportja 68 millió 268 ezer frankot tesz ki az elmúlt esztendő ugyancsak három hónapja alatt lebonyolított 46 millió 625 ezer franknyi exporttal szemben. Az import ezzel szemben a következőképpen áll: Románia három hónap leforgása alatt 42 millió 499 ezer frank értékű árut importált az elmúlt évi 27 millió 120 ezer frank értékű áruval szemben.

NYILTEK.
Megnyilt
VARGA ANTALNÉ (volt Kurtag-féle)
Vendéglője
Ozlea Banatulul (Asztalos S.-u.) 3.

Kitűnő házikosztot ad házon kívül is
Elsőrendű hegyaljai bort mér. Állandóan frissen oszolt sör.

Fizessen elő

a legnagyobb magyar lapra, az

UJSÁG-ra

leggyorsabb hirszolgalat,
a legjobb munkatarsak:

Köbor Tamás, Márai Sándor, Lynkeusz, Szomoró Emil, Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát.

Előfizetési ára:

Egy hóra . . . 200 lej
1/4 évre . . . 500 lej

Előfizetéseket felvesz:
PALLAS HIRLAPIRODA, Cluj.

Januárban megkezdí működését az Erdélyi Magyar Földhitelintézet

Dr. Gyárfás Elemér szenátor beszámolója az Erdélyi Magyar Földhitelintézet igazgatósági ülésén

ARAD, július 26. Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet ügye a befejezés stádiumához közeledik. Az erdélyi magyar kisebbség mezőgazdasági körei nagy várakozással tekintenek a magyar földhitelintézet működése elé, annál inkább, miután a siralmas agrárkrízis a magyar gazdákat már megfosztotta annak lehetőségétől is, hogy a mezőgazdasági kampányt csekély kilátások mellett is végigküzdhessék. Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet igazgatósági ülést tartott dr. Gyárfás Elemér szenátor elnökletével Kolozsváron. Az igazgatóság vizsgálat alá vette a részvényjegyzők által leírtbe helyezett értékpapíralományt, majd Gyárfás Elemér dr. beszámolt az Erdélyi Magyar Földhitelintézet működését előkészítő tárgyalásokról. Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet az első záloglevélmisszióra vonatkozó tárgyalások sikeres befejezése után a folyó év végén, de legkésőbb a jövő év januárjában az intézmény megkezdheti tényleges működését. A földhitelintézet az eddigi megállapodások szerint a kolozsvári Transylvánia Bank R. T. helyiségében és tisztviselőkarával kezdi meg működését.

= Aláírják a román—csehszlovák szerződést. Bucurestiből jelentik: A román—cseh kereskedelmi szerződést megkötötték és holnap írják alá Tátralomnicon.

= Hetvenöt százalékos hiteket kapnak a magyar gazdák a termésre. Budapestről jelentik: Félhivatalos híradás szerint a pénzügyi kormány gondoskodott arról, hogy a gazdák termésükre 75 százalékos hitelt kapjanak és a pénzügyminisztérium intervenciók vásárlásokat akar nyomban végezni ott, ahol a buza árát lerontani akarják.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

PÉNTEK, június 27.

Bucuresti. 18. A Maron-zenekar könnyű- és román zenéje. 20. Gramofon. 21. A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 21.45. **Bucuresti**—Radulescu énekesnő dalsz dalokat ad elő a rádióegyes kíséretében. 22.15. Szimfonikus hangverseny folytatása. — Belgrad. 20.30. A koszovói lány, jelenetként népdal. 21.30. A kalimegdáni dalegylet hangversenyének közvetítése a szokott ünnepi keretében. 23.45. Vendégül zene. — Berlin. 20.40. Leipzig. 21.40. Balushek tanár elbeszéli az életét. 22.05. Schmidt Ferenc zeneszerző estje. Utána 1.30-ig szállodai zene. — Königs-wusterhausen. 21. Mozart: Divertimento hegedűre, violára és csellóra. 21.40. Berlin. 22.05. Szórákóztató zene. Utána Berlin. — Milano. 20.15. Könnyű zene. 21.30. Szimfonikus hangverseny. 21.20. Könnyű zene. — Róma. 22.02. Offenbach: „Az ezredados leánya“ című háromfelvonásos operettje. A szünetekben felolvasások. — Wien. 12. Régebbi táncok gramofonon. 13. Winternitz-zenekar. 16.30. Áriák és drámai jelenetek. Wagner és Verdi színpadi műveiből. I. Gramofon-előadás. 17.30. Hangverseny. 21. Oberleitner: „Cecilia“ c. háromfelvonásos operája a Studióban. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 12.10. Nemzetközi vízeljárószolgálat. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 4. Piaci árak és árfolyámhírek.

5. Mariancsles Imre novellái. 1. Találkozás. 2. Romeo és Julia és a pengő. Felolvassa a szerző. 5.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 6.10. A Turáni Társaság előadássorozata: Cholnoky Jenő dr. egyetemi ny. r. tanár, a Turáni Társaság társelnöke: „A turáni Aföld.“ 6.40. Radosné Boch Hilda bécsi dalokat énekel Schrammel-zene kísérettel. 7.30. Zsoldos Benő: „Erdély emlékei a magyar regevilágban.“ 7.50. Balett-est. (Zenekari hangverseny.) 8.50. Újévetversenyeredmények. 9. Előadás a Studióból. „Az ember tragédiája.“ 11.10. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti Markus-étteremből.

SZOMBAT, június 28.

Bucuresti. 18. A Metzoi-zenekar könnyű zenéje. 20. Gramofon. 20.40. Rádióegyetem. 21. Opera. — Belgrad. 21. Kamarazene. A Szlav-vonósnégyes Tanejev kvintettjét adja elő. 22. Az akadémiai éneknyolcas tíz szlav dalt ad elő. 23.15. Balalajkazene. — Wien. 18.40. Pander: Mária-dalok Pander Erzsébet előadásában, Zimmler hegedű- és Walner zongoraművész közreműködésével. 20.05. A Zimmler-trió Mozart G-dúr zongoratrióját játssza. Utána Rée Lajos és Zsuzsanna négykezeseket játszik. 21. „A koldusopera“ című operájának előadása a Studióban, Utána a Pauscher-zenekar bécsi operettből ad elő részleteket. — Budapest. 10.15. Hangverseny. Közreműködők Sobeők Mártha (ének.) Kéthelyiné Wakots Margit (ének) és Türkösy Antal (gordonka.) 10.30. Hírek. 10.45. Nemzetközi vízeljárószolgálat. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05. Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés,

időjárás- és vízállás jelentés. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 4. Piaci árak és árfolyámhírek. 5.45. Dunkel Norbert előadása: 1. Művésztrémák. 2. Művészetekdoták. 6.30. Gramofonhangverseny. 7. Császár Elemér dr. egyetemi ny. r. tanár előadása: „Képek a magyar irodalom múltjából.“ Közreműködik báró Szentkeresztyné Nyegre Rózi. 7.30. Az upesti 1. számú polgári leányiskola énekkarának hangversenye. 8.15. A Fejes-szalón zenekar hangversenye. 9.10. Lóversenyeredmények. 9.15. Vitéz Miklós novellái: 1. Ki zenél ott apám. 2. Nem kelt ki a napraforgó magja. 9.45. „A katonazene története.“ Vitéz Berkó István előadása. Közreműködik a m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekara. Utána kb. 11.15. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Royal-szállóból.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóíz hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak választékosan megválogatott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DELUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

IRODAI GYAKORLATTAL rendelkező, GÉPIRÁSBAN teljesen jártas, lehetőleg románul és németül tudó kasszós, nagyobb vállalatnál alkalmazható ny. — Ajánlatok „Gyors munkás“ jelű alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába intézendők. 1151

JÓ BIZONYÍTVÁNNYAL két tagu családnak Önállóan főzni tudó mindenes leány azonnal felvételt, Jelentkezni delután 2—4-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2458

Boltkezelőt keres

ovadékkal a sanpauli-i (szentpáli) szövetkezet azonnali belépésre, javadalmazása 600.— lej fix, 5% forgalmi jutalék a monopól cikkek kivételével, amiből 2%, lakás, tűzifa, kert használat. Bővebb felvilágosítás nyerhető HANGYA rovatánál. Nyugdíjas egyéneknek különösen megfelelő.

LAKÁS.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Kiadó

négyosztós, fürdőszobás, konyhás lakás élektamrával és pincével azonnalra, a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

GYERMEKTELLEN házaspár butorozott szobát keres. Erdős, pénzügyigazgatóság, II. emelet, 6. 2672

ÉPÍTÉSZ rajzolt azonnali belépésre keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2679

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ABROSZ- és egyéb fűtőminták, horgolásra is alkalmasak, érkeztek. Naményi, volt Weitzer-ucca. 2677

PERZSA és beszarabiai szőnyegek, 12 személyes ezüst evőeszköz, különböző szobaberendezések, antik butorok, álló villanylámpák, nyest boák, festmények, antik órák, vitrinek, gyári szőnyegek, zongorák, hegedűk, ezüst gyertyatartók-tükrök, márványszobrok, paravánok, szmir, na hintaszék terítő, szekrények, asztalok, fotelok, dísztárgyak, utazóbőröndök stb. kaphatók. SALGÓNE bizományi üzlete, Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) I. sz. Neuman-palota. 1000

KERESÉK MEGVÉTELRE 1 db. használt, de üzemképes állókazintó—8 négyzetméteres fűtőfűtővel, 4—5 atm. nyomásra teljes armatúrával. — Ajánlatok „Gözkazán“ jelűre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába küldendők. 2671

ALKALMI ELADÁS! Egy kiváló elsőrangú ezüst SCHAFFHAUSENI és egy elsőrangú ezüst ISMETLIÓ férfi óra poton árért kapható meg Weinberger ékszerésznél, Fischer Eliz-palota. 2673

RÖVID PERZSABUNDAKAT, VITRINEKET, ezüstdíszítványokat, szőnyeget, márkás porcellánokat, különböző díszítványokat, háztartási cikkeket stb. bizományba veszek Kivánatra házhoz megyek. SALGÓNE bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-ucca) I. Neuman-palota. 1000

Auto-garage Sándor

Karbantartások elfogadtatnak, AUTOBOXOK, meleg mosó, éjjeli szolgálat.

Autójavító műhely Arad, Str. Alexandrescu (Bercesényi M.-u.) No. 32. 160

Minden e szakba vágó munkák a legpontosabban eszközöltetnek. Speciális hengerkészítés és rugójavítások.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

DISZNÓOLAT, jókarban lévő, megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek.

JÓ és OLCSÓ zongorák Mellis F.-nél, Str. Numa Pompiliu 21. (Kasza-ucca) kapható. 2498

Aradi Tejesarnok

— YOGHURT —

Ovakodjunk az utánzatoktól!!

Ker. oszlop, pad, deszka, cserép és egyéb épület és asztalosfák

legolcsóbban bezereshetők AUFRICHT fátelen, ARAD, Villanyüzemű famegmunkálósz.

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1454

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

CACIULATA

Kitűnő hűgyhajtó ásványvíz, oldja a vese, homokot, felülmulthatatlan a vese megbetegedéseknél, szélhűdésnél. Kitűnő a máj és lokális artériás megbetegedéseknél. Rádióaktív.

Kapható:

KARDOS M.

ásványvízkereskedőnél Arad, Str. Emilescu 16. szám.

Maculatura papír 5 kgros csomagokban olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.